

DIESELGEMAAL

Kijksleutel

Water wordt land
Dit dieselgemaal bemaalde de
Achtermeer. Dit meer werd in
1533 tot polder drooggelegd.

Dit is één van de oudste dieselgemalen van Nederland. Het is in 1913 gebouwd, **du** **bestaat al meer dan honderd jaar!**

Op deze plek stond eerst een molen, toen die was afgebrand kwam het gemaal. In die tijd stonden hier nog bijna geen huizen.

De machinist moest stalen zenuwen hebben, want het oude gemaal maakte een enorm kabaal. Hij beklom de hoge motor trouwens met een laddertje.

Omdat het nieuwe land laag ligt, loopt het snel onder water. Het gemaal pompt het water weg.

Wist je dat de gemalen het werk van bijna alle molens overgenomen hebben? Gemalen zijn namelijk niet afhankelijk van de wind en zijn daardoor betrouwbaarder. Vóór de uitvinding van het gemaal stond er in bijna ieder dorp wel een molen, maar die zijn allemaal gesloopt.

In de strijd tegen de Spanjaarden in 1573 werden stukken land rondom Alkmaar met opzet onder water gezet, inrunderen heet dat. Hierdoor konden de vijand de stad niet bereiken en hebben de Alkmaarders gewonnen. Dat vierden we ieder jaar op 8 oktober tijdens het Alkmaars Ontzet.

DIESELGEMAAL

Kijksleutel

Regionaal Archief
Alkmaar

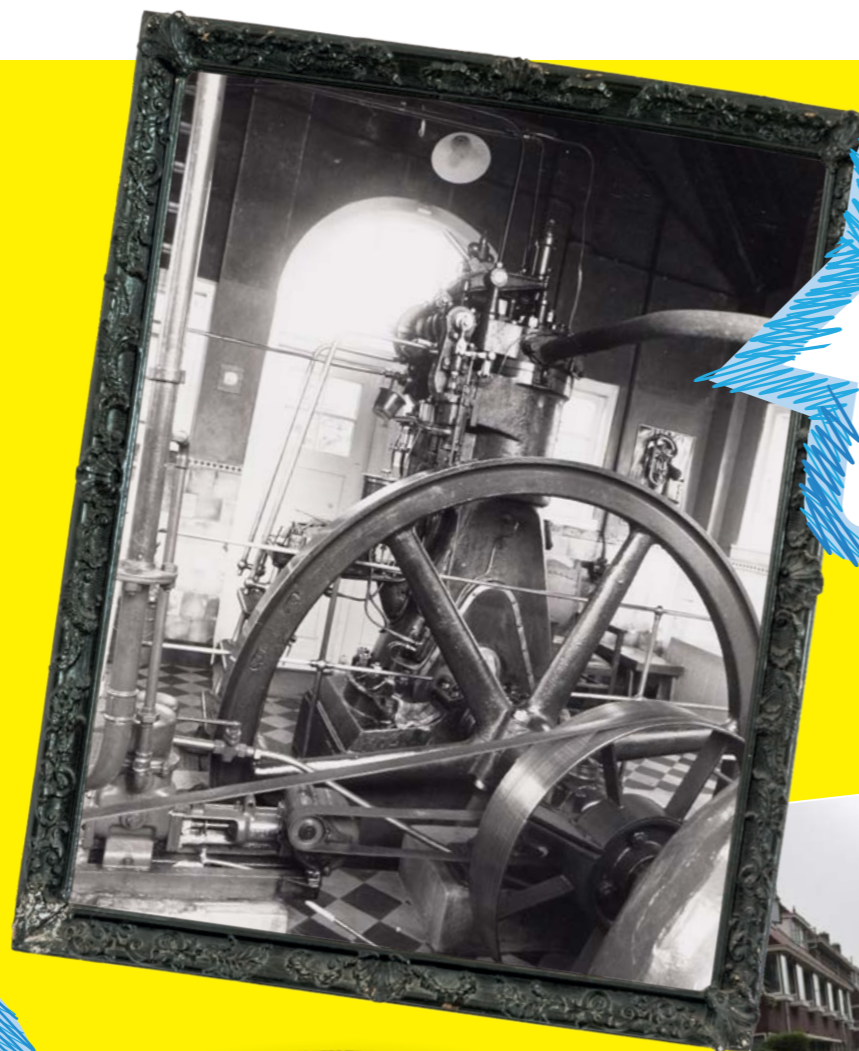
heeft de historische platen geleverd. Nog meer foto's en leuke weetjes vind je op archieffalkmaar.nl

OPEN
MONUMENTEN
DAG
ALKMAAR

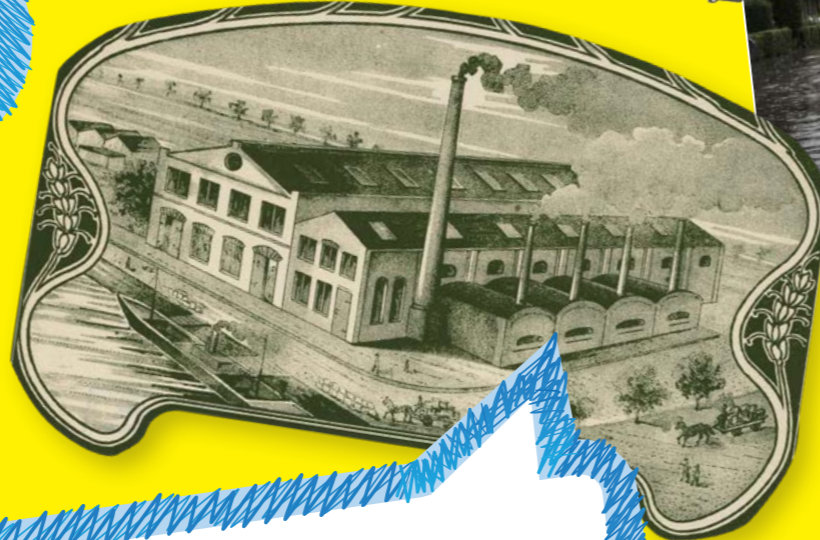
De Dieselmotor werd in 1892 uitgevonden door Rudolf Diesel

Uitvinding
Windenergie is gratis, maar hoe maak je snelheid en kracht bij windstijlte? Met een machine. De stoommachine was te sterk voor het kleine gemaal. Gelukkig werd de dieselmotor uitgevonden, want deze was precies goed voor de klus.

Het bemalen gaat nu elektrisch, maar de oude machine doet het nog prima. Hij werd bijvoorbeeld tijdens grote regenval aanzet zodat de straten en huizen droog bleven.

Industriële revolutie

In de tijd dat de gemalen de molens vervingen stond de maatschappij op zijn kop. Er kwamen auto's, elektriciteit en stromend water. De industrie en handel groeiden enorm. Rond 1900 was het de tijd van de industriële revolutie.

Leegwater

Het gemaal is vernoemd naar de machinist J. Leegwater. Zijn vader en opa waren ook machinist en daarvoor molenaar. Een nazaat van de familie Leegwater woont nog in het huis naast het gemaal. Wist je dat hun voorvader Jan Adriaan zoon Leegwater land maakte van de Beemster, Schermer en Heerhugowaard? Hij was een echte uitvinder als het ging om molens en water. Kijk maar eens op internet.

